

इत्युक्तो लक्ष्मणो भ्रात्रा गुरुवाक्यहिते रतः । प्रतस्थे रुचिरं गृह्य समार्गणगुणं धनुः ।
 किष्किन्भादारमासाद्य प्रविवेशानिवारितः । सक्रोध इति तं मत्वा राजा प्रत्युद्ययौ हरिः ।
 तं सदारी विनीतात्मा सुग्रीवः स्रवगाधिपः । पूजया प्रतिजयाह प्रीयमाणस्तदर्हया । १९१०
 तमब्रवीद्रामवचः सौमित्रिरकुतोभयः । स तत् सर्वमशेषेण श्रुत्वा प्रहः कृताञ्जलिः ।
 सभृत्यदारो राजेन्द्रः सुग्रीवो वानराधिपः । इदमाह वचः प्रीतो लक्ष्मणं नरकुञ्जरं ।
 नास्मि लक्ष्मण दुर्मेधा नाकृतज्ञो न निर्धृणः । श्रूयतां यः प्रयत्नो मे सीतापर्येषणे कृतः ।
 दिशः प्रस्थापिताः सर्वे विनीता हरयो मया । सर्वेषाञ्च कृतः कालो मासेनागमनं पुनः ।
 यैरियं सवना साद्रिः सपुरा सागराम्बरा । विचेतव्या मही वीर सयामनगराकरा । १९११
 समासः पञ्चरात्रेण पूर्णो भवितुमर्हति । ततः श्रेयसि रामेण सहितः सुमहत् प्रियं ।
 इत्युक्तो लक्ष्मणस्तेन वानरेन्द्रेण धीमता । त्यक्त्वा रोषमदीनात्मा सुग्रीवं प्रत्यपूजयत् ।
 स रामं सहसुग्रीवो माख्यवत्पृष्ठमास्थितं । अभिगम्योदयं तस्य कार्यस्य प्रत्यवेदयत् ।
 इत्येवं वानरेन्द्रास्ते समाजगमुः सहस्रशः । दिशस्तिष्ठोविचित्याथ नतु ये दक्षिणाङ्गताः ।
 आचख्युस्तत्र रामाय महीं सागरमेखलां । विचितां न तु वैदेह्या दर्शनं रावणस्य वा । १९१२
 गतास्तु दक्षिणामाशां ये वै वानरपुङ्गवाः । आशावांस्तेषु काकुत्स्थः प्राणानार्त्तोऽभ्यधारयत् ।
 द्विमासोपरमे काले व्यतीते स्रवगास्ततः । सुग्रीवमभिगम्येदं त्वरिता वाक्यमब्रुवन् ।
 रक्षितं बालिना यत्तु स्त्रीतं मधुवनं महत् । त्वया च स्रवगश्रेष्ठस्तद्भूक्ते पवनात्मजः ।
 बालिपुत्रोऽङ्गदक्षैव येचान्ये स्रवगर्षभाः । विचेतुं दक्षिणामाशां राजन् प्रस्थापितास्त्वया ।
 तेषां तत् प्रणयं श्रुत्वा मेने स कृतकृत्यतां । कृतार्थानां हि भृत्यानामेतद्भवति चेष्टितं । १९१३
 स तद्गामाय मेधावी शशंस स्रवगर्षभः । रामश्चाप्यनुमानेन मेने दृष्टान्तु मैथिलीं ।
 हनूमत्प्रमुखाश्चापि विश्रान्तास्ते स्रवङ्गमाः । अभिजग्मुर्हरीन्द्रं तं रामलक्ष्मणसन्निधौ ।
 गतिञ्च मुखवर्षञ्च दृष्ट्वा रामो हनूमतः । अगमत् प्रत्ययं भूयो दृष्ट्वा सीतेति भारत ।
 हनूमत्प्रमुखास्ते तु वानराः पूर्णमानसाः । प्रणमुर्विधिवद्रामं सुग्रीवं लक्ष्मणन्तथा ।
 तानुवाचागताचामः प्रगृह्य सशरं धनुः । अपि मां जीवयिष्यध्वमपि वः कृतकृत्यता । १९१४
 अपि राज्यमयोध्यायां कारयिष्याम्यहं पुनः । निहत्य समरे शत्रूनाहृत्य जनकात्मजा ।
 अमोक्षयित्वा वैदेहीमहत्वा चरणे रिपून् । हतदारोऽवधूतश्च नाहं जीवितुमुत्सहे ।
 इत्युक्तवचनं रामं प्रत्युवाचानिलात्मजः । प्रियमाख्यामि ते राम दृष्ट्वा सा जानकीमया ।
 विचित्य दक्षिणामाशां सपर्वतवनाकरां । आन्ताः काले व्यतीतेस्म दृष्ट्वेन्ता महागुहां ।
 प्रविशामो वयं तान्तु बह्व्योजनमायतां । अन्धकारां सुविपिनां गहनं कोटमेवितां । १९१५
 गत्वा सुमहदध्वानमादित्यस्य प्रभान्ततः । दृष्टवन्तः स्म तत्रैव भवनं दिव्यमन्तरा ।